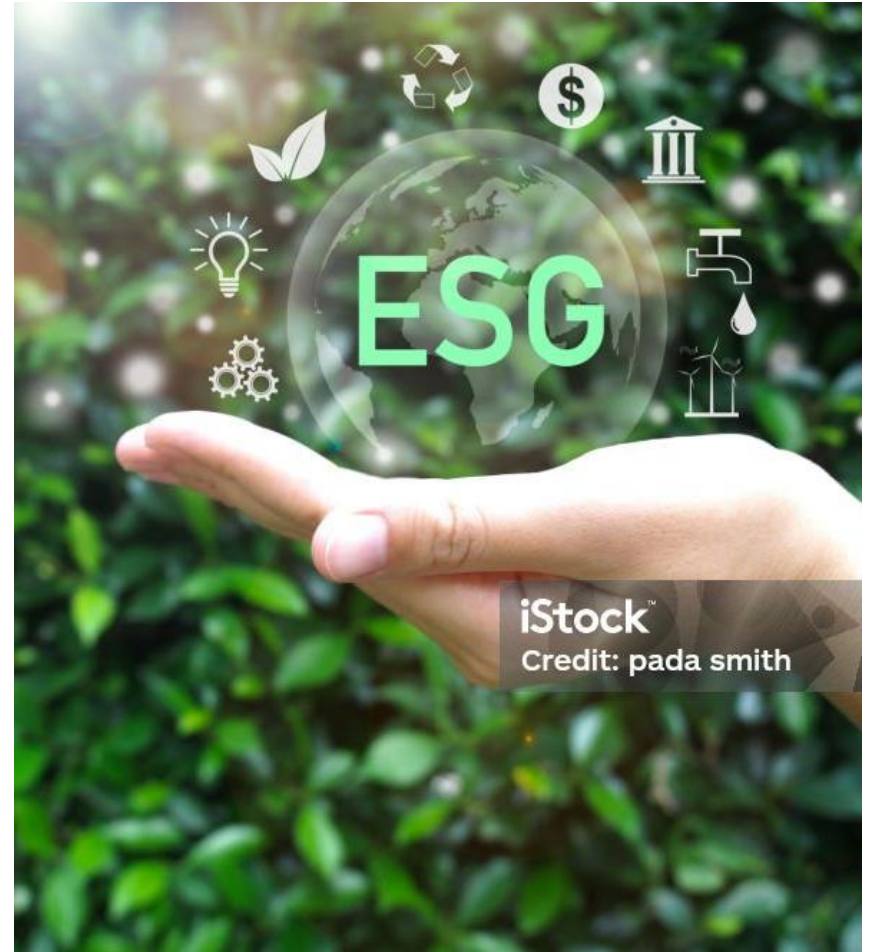

Kurumsal risk yönetiminin çevresel, sosyal ve yönetiřim ile iliřkili risklere uygulanması

- Kaynak ; Treadway Komisyonu (COSO) Sponsor Kuruluşlar Komitesi veDnya Sürdürülebilir Kalkınma İř Konseyi (WBCSD) Tarafından Ortaklařa Hazırlanan Kılavuz Ekim 2018

iStock™
Credit: pada smith

2024 Küresel Riskler Raporu

(<https://www.isoyesilblog.com/kuresel-riskler-raporu-2024-/>)

- Dünya Ekonomik Forumu'nun hazırladığı Küresel Riskler Raporu 2024 'e göre

- dezenformasyon ve
- yanlış bilgilendirme

önümüzdeki 2 yıl içinde en büyük küresel risk olarak değerlendirilirken, aşırı hava olayları ve toplumsal kutuplaşma da önemli riskler arasında yer alıyor.

- 2 yıllık vadede diğer küresel riskler arasında ise sırasıyla;

- siber güvenlik,
- jeopolitik çatışmalar,
- fırsat eşitsizliği,
- enflasyon,
- mecburi göç,
- ekonomik gerileme ve
- kirlilik

yer alıyor. */**

2024 Küresel Riskler Raporu

(<https://www.isoyesilblog.com/kuresel-riskler-raporu-2024-/>)

- **10 yıllık perspektifte ise**

- **aşırı hava olayları**

öncelikli risk olarak değerlendirilirken, **diğer riskler sırasıyla;**

- **dünya sistemlerindeki kritik değişim (*)**

- biyoçeşitlilik kaybı,

- doğal kaynaklarda yaşanabilecek sıkıntılar,

- dezenformasyon ve yanlış bilgilendirme,

- yapay zekânın yaratabileceği olumsuz sonuçlar,

- mecburi göç,

- siber güvenlik,

- toplumsal kutuplaşma ve

- kirlilik şeklinde

sıralanıyor. */**

2024 Küresel Riskler Raporu

(<https://www.isoyesilblog.com/kuresel-riskler-raporu-2024-/>)

Dünya sistemlerindeki kritik değişim;

1. Jeopolitik Sistemlerde Değişiklik

- Süper güçlerin (örneğin ABD, Çin, AB, Rusya) ilişkilerinin değişmesi,
- Yeni ittifakların veya blokların (BRICS, Şangay İşbirliği Örgütü gibi) yükselmesi,
- Küresel güvenlik mimarisinde (NATO, BM) zayıflama ya da dönüşüm.

2. Ekonomik Sistemlerde Değişiklik

- Küresel tedarik zincirlerinin yeniden yapılandırılması (örneğin "nearshoring", "friendshoring"),
- Gelişmekte olan ülkelerin daha güçlü ekonomik aktör haline gelmesi,
- Doların küresel rezerv para konumunun tartışmaya açılması gibi gelişmeler.

3. Teknolojik Sistemlerde Değişiklik

- Yapay zeka, biyoteknoloji, kuantum bilişim gibi alanlarda teknolojik sıçramalar,
- Dijitalleşme ve otomasyonun istihdam ve üretim sistemlerini değiştirmesi,
- Siber güvenliğin küresel öncelik haline gelmesi.

4. İklim ve Çevresel Sistemlerde Değişiklik

- İklim değişikliği ve buna bağlı göçler, kaynak savaşları gibi riskler,
- Enerji sistemlerinde fosil yakıtlardan yenilenebilir kaynaklara geçişin hızlanması.

ESG Risklerinin Önemi

- Tüm Kurumlar (Şirketler, hükümetler ve kar amacı gütmeyen kuruluşlar vb yapılar);
 - karlılıklarını,
 - başarılarınıve hatta
 - varlıklarının devamlılığınıetkileyebilecek, sürekli değişim gösteren (ESG)
 - çevresel,
 - sosyal ve
 - yönetimile ilgili risklerle **karşı karşıya kalmaktadır.**

ESG Tanımı

- **ESG risklerinin**, evrensel veya üzerinde hemfikir olunmuş net bir tanımı yoktur. Her şirketin kendine özgü
 - iş modeli,
 - faaliyet gösterdiği iç ve dış ortamı,
 - ürün veya hizmet portföyü,
 - misyon, vizyon ve temel değerleri ve
 - iş yapışını etkileyen birçok farklı unsuruolduğundan, **ESG riskleriyle ilgili tanımı** da kendine özgü olacaktır.
- Ortak bir ifade ile **ESG riskleri**, bir kurumu etkileyebilecek
 - çevresel,
 - sosyal ve
 - yönetimile ilgili **riskler ve/veya fırsatlar** olarak tanımlanabilir.

KRY Açısından "Risk" İfadesi

- COSO yayınladığı Kurumsal Risk Yönetimi—Strateji ve Performansla Entegrasyon (COSO KRY Çerçevesi) kapsamında riski,
 - " - olayların meydana gelme ve
 - strateji ve iş hedeflerinin gerçekleşmesini etkileme"olasılığı olarak tanımlar. *Bu,*
 - *hem olumsuz etkileri (gelir hedeflerinde azalma veya itibarın zedelenmesi gibi)*
 - *hem de olumlu etkileri (yeni ürünler veya maliyet tasarrufuna yönelik girişimler için gelişen pazar gibi fırsatları) içermektedir*

ESG Konusunda İstifade Edilecek Bir Deneyim

- “Bir şirketin çevresel, sosyal ve yönetim konularını yönetme becerisi, sürdürülebilir büyüme için çok önemli olan liderliğin ve iyi yönetişimin önemli bir göstergesidir; bu nedenle bu konuları yatırım süreçlerimize giderek daha fazla entegre ediyoruz.
- Şirketler kendilerine şunları sormalıdır:
 - ❖ *İçinde bulunduğumuz toplumda nasıl bir rol oynuyoruz?*
 - ❖ *Çevre üzerindeki etkimizi nasıl yönetiyoruz?*
 - ❖ *Çeşitlilik içeren bir iş gücü yaratmak için çalışıyoruz muyuz?*
 - ❖ *Teknolojik değişime uyum sağlıyor muyuz?*
 - ❖ *Çalışanlarımızın ve işimizin otomasyonun giderek arttığı bir dünyaya uyum sağlamak için ihtiyaç duyacakları eğitim ve fırsatları sağlıyor muyuz?*
 - ❖ *Çalışanları emekliliklerine hazırlamak ve hedeflerine ulaşmalarına yardımcı olacak şekilde yatırım yapmaları için davranışsal finans ve diğer araçları kullanıyor muyuz?”*

Larry Fink, BlackRock (Amerika Çok Uluslu Varlık Yönetim Şirketi) CEO'su, 2018

Kurumsal Risk Yönetimi –Sembol-

Wells Fargo and Company-Sahte Hesaplar

Olay

- 2016 yılında ortaya çıktı.
- Çalışanlar, satış hedeflerini tutturmak için müşterilerin bilgisi dışında 2 milyondan fazla sahte banka ve kredi kartı hesabı açtı.
- Bu uygulama, 2002 yılına kadar uzanan uzun bir dönemi kapsıyordu.
- Yöneticilerin aşırı agresif satış hedefleri, çalışanları yasa dışı uygulamalara yönlendirdi.

Wells Fargo and Company-Sahte Hesaplar-

1. Wells Fargo'ya Etkileri

- 185 milyon dolar para cezası (2016'da).
- CEO John Stumpf istifa etti.
- İtibar ciddi şekilde sarsıldı.
- Hisse değerinde düşüş yaşandı.
- Müşteri güveni büyük ölçüde zedelendi.
- ABD Federal Rezervi, 2018'de bankanın aktif büyüklüğünü sınırlandırma kararı aldı (bu tür bir ceza nadirdir).

2. Müşterilere Etkileri

- Müşterilerin kredi skorları zarar gördü.
- Açılan hesaplar nedeniyle habersiz kredi kartı borçları oluştu.
- Pek çok müşteri, uzun süre farkında olmadan bu hesaplar yüzünden maddi ve hukuki sorun yaşadı.

Wells Fargo and Company-Sahte Hesaplar

3. Finans Sektörüne Etkileri

- Düzenleyici baskı arttı:
- ABD'de bankacılık sektörüne yönelik denetimler sıkılaştırıldı.
- Kurumsal etik ve şeffaflık konuları ön plana çıktı.
- Diğer bankalar kendi satış uygulamalarını gözden geçirmek zorunda kaldı.

4. Toplumsal ve Politik Etkiler

- ABD Kongresi'nde soruşturmalar yapıldı.
- Banka yöneticileri kamuya açık şekilde sorgulandı.
- Bankaların halka karşı hesap verebilirliği gündeme geldi.

Akdeniz Orman Yangınları

1- Çevresel Etkiler

Orman Alanlarının Tahribatı: Binlerce hektarlık ormanlık alan yok oldu. Bu, hem biyolojik çeşitliliği hem de ekosistem dengesini olumsuz etkiledi.

Yaban Hayatı Üzerindeki Etkiler: Çok sayıda hayvan türü yaşam alanlarını kaybetti veya doğrudan yangınlardan etkilendi.

Toprak ve Su Kalitesi: Yangın sonrası toprak yapısı bozuldu, erozyon riski arttı. Akarsulara küller karışarak su kalitesini düşürdü.

Hava Kirliliği: Yangınlar sırasında yoğun karbon salımı gerçekleşti. Özellikle ince partikül maddeler (PM2.5) insan sağlığına tehdit oluşturdu.

Akdeniz Orman Yangınları

2-Sosyal Etkiler

Tahliyeler ve Can Kaybı: Bazı köyler ve yerleşim alanları tahliye edildi. Yangınlar nedeniyle hayatını kaybedenler ve yaralananlar oldu.

Halk Psikolojisi: Yangınların yarattığı korku, stres ve belirsizlik, bölgede yaşayan insanlar üzerinde travmatik etki yarattı.

Yerel Göç: Yangın sonrası bazı aileler kalıcı olarak başka yerlere göç etti.

Akdeniz Orman Yangınları

3-Ekonomik Etkiler

Tarım ve Hayvancılık: Zeytinlikler, seralar ve tarım arazileri zarar gördü. Hayvan kayıpları yaşandı.

Turizm Gelirlerinde Azalma: Özellikle yangınların turistik alanlara yakın olması, ziyaretçi sayısını ve dolayısıyla turizm gelirini düşürdü.

Yeniden Yapılanma Maliyeti: Yıkılan evler, yollar, altyapı ve ormancılık faaliyetlerinin yeniden kurulması ciddi maliyetler yarattı.

AB Yeşil Mutabakattan Etkilenecek Bazı Sektörler

Yeşil Mutabakat (European Green Deal),

AB'nin 2050 yılına kadar net sıfır sera gazı emisyonuna ulaşma hedefiyle ortaya koyduğu kapsamlı bir çevresel dönüşüm planıdır.

Bu dönüşüm bazı sektörler için fırsatlar sunarken, bazı sektörler için de kısa vadede ciddi zorluklar ve maliyetler getirmiştir.

Söz konusu firmalar için en büyük zorluklardan biri, çevreci teknolojilere geçişin yüksek maliyetli olmasıdır. Ancak bu dönüşüm yapılmazsa orta ve uzun vadede AB pazarına erişim zorlaşacağı için ihracat gelirleri düşebilir.

AB Yeşil Mutabakattan Etkilenecek Bazı Sektörler-Demir Çelik-

1. Demir-Çelik Sektörü

Etkiler:

- Yüksek karbon emisyonları nedeniyle sınırda karbon düzenlemesi (CBAM) kapsamında ek vergilere tabi tutulma riski var.
- Üretim süreçlerinin "yeşil" hale getirilmesi için ciddi yatırımlar gerekiyor.
- Örnek: Türkiye'den AB'ye çelik ihraç eden firmalar, rekabet gücünü kaybetme riskiyle karşı karşıya kaldı.

AB Yeşil Mutabakattan Etkilenecek Bazı Sektörler-Çimento-

2. Çimento Sektörü

- **Etkiler:**
 - Çimento üretimi karbon yoğun bir süreçtir. Bu da AB'ye ihracatta CBAM kapsamında ciddi maliyetler yaratır.
 - Düşük karbonlu üretim teknolojilerine geçiş hem zaman alır hem de pahalıdır.
- **Örnek:** AB'ye çimento ihracatı yapan firmalar karbon ayak izini düşürmezse pazar kaybı yaşayabilir.

AB Yeşil Mutabakattan Etkilenecek Bazı Sektörler-Tekstil-

3. Tekstil Sektörü

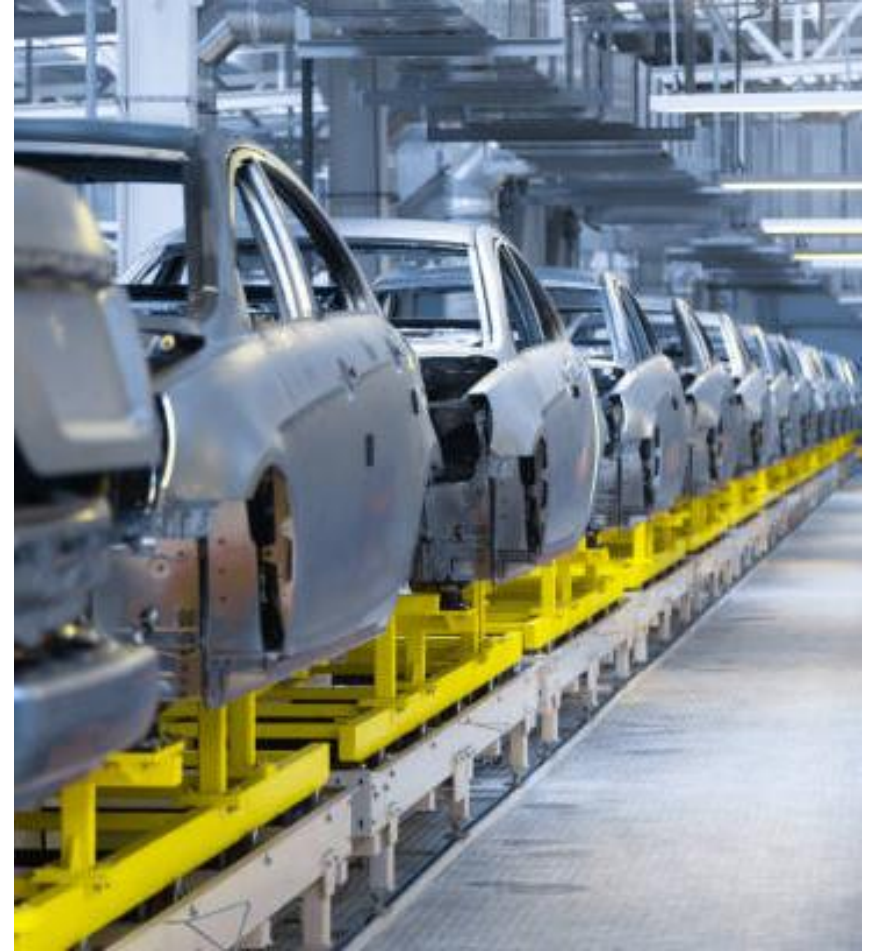
- **Etkiler:**
 - AB'nin döngüsel ekonomi ve sürdürülebilir tekstil stratejisi, geri dönüştürülebilir ve çevre dostu üretimi şart koşuyor.
 - Bu da ucuz, hızlı üretim yapan firmalar için maliyet artışı ve dönüşüm zorunluluğu anlamına geliyor.
- **Örnek:** Sentetik kumaş kullanan ve kimyasal boyalarla üretim yapan tekstil firmaları bu dönüşüme uymadıkça ihracat yapamayacak duruma gelebilir.

AB Yeşil Mutabakattan Etkilenecek Bazı Sektörler-Otomotiv ve Yan sanayi-

4. Otomotiv ve Yan Sanayi

- **Etkiler:**
 - İçten yanmalı motorlu araçlara yönelik yasaklar ve elektrikli araçlara geçiş zorunluluğu, özellikle geleneksel üreticileri zorluyor.
 - Tedarik zincirinin sürdürülebilirlik ilkelerine uygun hale getirilmesi gerekiyor.
- **Örnek:** Türkiye’de içten yanmalı motor parçası üreten yan sanayi firmaları, ürünlerini AB’ye satmakta zorlanabilir.

AB Yeşil Mutabakattan Etkilenecek Bazı Sektörler-Tarım ve Gıda

5. Tarım ve Gıda Sektörü

- **Etkiler:**
 - Pestisit kullanımı, hayvansal üretimde karbon ayak izi, su tüketimi gibi konularda sıkı çevresel kurallar geliyor.
 - Sertifikasız ya da sürdürülebilir olmayan üreticiler AB pazarına giremeyebilir.
- **Örnek:** Konvansiyonel tarım yapan ve AB'ye sebze-meyve ihracatı yapan firmalar, çevresel denetimlere takılabilir.

